

sluga Štipko Tiček». Vsi, ki se hočete enkrat prav od srca nasmejati in pod šaljivo luščino najti zdravo vzgojno jedro, ste prisrčno povabljeni!

Sv. Jurij ob južni žal. Katoliško prosvetno društvo priredi v nedeljo, dne 5. maja, popol dne po večernicah, v dvorani Katoliškega doma veseloigro v dveh dejanjih »Anarhist«. Po igri licitacija in petje. Ker je čisti dobiček namenjen za nove knjige, iskreno vabimo k o-bilni udeležbi!

Smarje pri Jelšah. Orlovski odsek ponovi v nedeljo, dne 5. maja, v Katoliškem domu igro »Domen«. Sosedni in domačini, aufbiks, če imate kaj korajže napolniti ta dan dvorano. Tudi igralci se bodo potrudili, da bost vsi prav zadovoljni!

Rogaško orlovsko okrožje. Prihodnje nedeljo, dne 5. majnika, dopoldne se vršijo telovadne tekme šmarsko-rogaškega orlovskega okrožja v Katoliškem domu v Smarju. Popoldne po večernicah pa ponovi na občno željo šmarski odsek Jurčičevo ljudsko igro v petih dejanjih »Domen«. Prijatelji naših vrlih in delavnih fantov iskreno vabljeni!

Organistovske zadeve.

Odbor Društva organistov za marib. škofijo je imel dne 9. aprila sejo v Celju in se je sklenilo, da bo redni letni občni zbor letos dne 5. junija v Celju ob 1/2 devetih dopoldne. Natančnejši program bo priobčen v časopisih. — Člani se zaprosijo, da poravnajo zaostalo članarino.

V neki župniji na Štajerskem je bila pred kratkim razpisana služba cerkovnika, kateri bi znal tudi »nekoliko orgljati«. Če še povem, da tam tudi nimajo organista, potem ni treba več nobenega komentarja. Pa se še nekateri povprašujejo, kaj je vzrok, da cerkvena glasba ne more napredovati!

Cene in sejska poročila.

Mariborski trg. Na mariborski trg v soboto, dne 27. aprila so pripeljali speharji na 39 vozeh 95 zaklanih svinj, kmetje 2 voza krompirja, vsled deževja krme ni bilo na trgu. — Svinjsko meso so prodajali po 15 do 25 Din in krompir po 2 do 2.25 Din. Čebula je po 4 Din, pšenica po 3 Din, ječmen po 2.50 Din, oves po 1.50 do 1.75 Din, ajda po 2.50 Din, proso 3.50 Din, fižol po 5 do 7 Din. Kokoši komad 30 do 45 Din, par piščancev po 50 do 70 Din, domači zajci po 20 do 50 Din, kozlič 80 do 110 Din. Kislo zelje prodajajo po 4—5 Din, kislo repo po 2 Din, solato 1—3 Din, suhe gobe po 2.50 Din, jabolka po 6 do 10 Din, suhe slive po 10 do 12 Din, mleko po 3.50 Din, surovo maslo po 40 Din, jajca po 1 do 1.25 Din, med po 18 do 20 Din.

Mariborsko sejsko poročilo z dne 23. aprila 1929. Prignanih je bilo: 2 konja, 6 bikov, 75 volov, 154 krav in 3 teleta. Povprečne cene za različne živalske vrste so bile sledeče: debeli vol 1 kg žive teže od 8.75 do 9 Din, poldebeli vol 8.25 do 8.50 Din, biki za klanje od 5.75 do 8 Din, klavne krave debele od 8 do 8.25 Din, plemenske krave od 7 do 7.50 Din, krave za klobasarje od 5 do 5.50 Din, molzne krave od 7.50 do 8 Din, breje krave od 7.50 do 8 Din, mlada živina od 7.75 do 9 Din. Prodanih je bilo za izvoz v Italijo 14 komadov.

Mariborski svinjski sejem od 26. aprila 1929. Pripeljanih je bilo 251 komadov, prodanih pa 153 komadov. Notirali so po komadih: 5 do 6 tednov stari 125 do 150 Din, 7—9 tednov 225—250 Din, 3—4 mesece 350—450 Din, 5—7 mese-

cev 450—550 Din, 8—10 mesecev 590—750 Din, 1 leto 1000—1200 Din, 1 kg žive teže 10—12.50 Din, 1—5 kg mrtve teže 16—17 Din. Kupčija je bila živahna.

Mesne cene v Mariboru. Goveje meso 1 kg od 10 do 18 Din, telečje meso od 15 do 22.50 Din, svinjsko meso od 15 do 25 Din.

*

Gospodarska obvestila.

Pozeba v goricah. Koliko škode je letošnja zimska pozeba povzročila v goricah, se danes še ne da ugotoviti, ker trta vsled hladnega vremena še ne odganja tako, da bi se splošna škoda dala preценiti. Zdrava in nepoškodovana glavna očesa pa so že napeta, da se vidi v njih življenje. Tudi pri prvem stranskem očesu se opaža pri nekaterih sortah v toplejših legah življenjsko gibanje, dočim je zadnja rezerva, drugo stransko oko, še mrtvo in bo poginilo šele čez kakih 14 dni, če je zdravo. Najbolj je po mojih dosedanjih opazovanjih trpel portugizec, šipon, slankamenka in ranfol, nekoliko manje silvanec, burgundec, muškadni silvanec, rulanec in traminec, najbolj odporni pa so se pokazali rizlingi. Seveda bo škoda po raznih legah in vrhovih, glede zemlje in raznih drugih vplivov zelo različna, vendar pa bi bilo dobro, da bi vsak vinogradnik natanko opazoval vse sorte svojega vinograda, kako so prestale zimo, da bi se v bodoče občeval ob isti priliki večje škode glede rezi. Najstarejši ljudje naše generacije ne pomnijo take pozebe in tudi stari zapiski dunajskega meteorološkega zavoda, ki se vodijo že čez 200 let, beležijo tako dolgotrajno zimo s sličnimi temperaturami v januarju, februarju in marcu samo v letu 1775. Na podlagi letošnjih izkušenj v vinogradu moramo naši deci in potomcem zapustiti dober svet, kako se naj ravna v sličnih prilikah glede rezi, ki je letos tako različna in nenaravna. Nekateri so obrezali kakor navadno, drugi so pustili 20—60% več očes, tretji pa povprek niso rezali. Kdo bo imel boljše uspehe, v katerih legah in pri katerih sortah? Kak bo uspeh leta 1930, ker se grozdje izleže samo na dveletnem lesu. R. Košar.

Vinogradnikom, ki imajo nesajeno šmarnico. Vinogradništvo mariborske oblasti trpi na svojem dobrem glasu radi šmarnice, ki se je razširila v naših vinogradih med vojno in po vojni. Gospodarski interes države kakor tudi naše oblasti upravičeno zahteva, da se šmarnica iz vinogradov čimprej iztrebi. Da se to omogoči, se priporoča precepiti šmarnico v zelenem stanju. Dosedanje izkušnje o zelenem precepljanju šmarnice so pokazale zadovoljiv uspeh, kar je tudi umljivo, kajti če je šmarnica na lastnih koreninah uspevala in kljubovala trsni uši, bo tudi v precepljenem stanju kot podlaga plemenitih sort dovolj odporna. Da se precepljanje šmarnice čimbolj razširi, se bo dala za vsak precepljen trs šmarnice, kjer se je zeleno cepljenje posrečilo, nagrada v znesku 1 Din. V to svrhu naj predložijo vinogradniki, ki nameravajo precepiti šmarnico, do 30. maja 1929 komisarju oblastne samouprave mariborske oblasti nekolekovano pri-

javo števila trsov, ki so določeni za precepitev, do 15. septembra 1929 pa prijavo števila precepljenih trsov šmarnice, pri katerih se je zeleno cepljenje posrečilo, da se izplača nagrada. Resničnost podatkov poslednje prijave mora potrditi pristojni občinski urad ali pa predsednik kake kmetijske organizacije v dotičnem kraju. Nagrade se bodo izplačevale do višine v to svrhu določenega zneska in po redu, kakor bodo prihajale prijave.

*

Obljubljene olajšave pri novem trošarinskem zakonu.

Zastopniki vinskih producentov, vinskih trgovcev in gostilničarjev iz cele države so se mudili te dni v Beogradu pri finančnem ministru zaradi novega trošarinskega zakona. Vršilo se je več posvetovanj in zaključek teh je bila važna obljuba pomočnika finančnega ministra g. dr. Gospodnetiča. Po tej izjavi bo imel novi trošarinski zakon te olajšave:

1. Vino pride pod kontrolo, čim zapusti producenta, a trošarina zapade v plačilo o priliki vkletenja v klet kupca ali gostilničarja (torej pri prehodu v druge roke).

2. Trgovci z obratom preko 1000 hl dobijo svobodna shranišča, s katerimi razpolagajo lastniki svobodno, a kontrolni organi imajo vanje prost dostop. Zakonito dopuščene manipulacije so v svobodnih shraniščih dovoljene brez predhodne prijave.

3. Vinu, prepeljanemu v svobodna shranišča, je priznan poldrug odstotni transportni kalo. Enako je predviden polodstotni mesečni manipulacijski in ležarinski kalo. Vinski mošt bo podvržen le kontroli. V zapisnik se vpiše količina čistega vina. Za plačevanje trošarine, ki preide iz svobodnega shranišča v promet, so predvideni krediti in bančno garancijo. Za vino v svobodnih shraniščih ni treba polagati drugega jamstva kakor blago samo.

4. Od zaloga vina in žganja, ki so bile dne 15. aprila popisane, se dovoli interesantom brez svobodnih shranišč kredit na ta način, da na prošnjo plačajo trošarino v obrokih do 1. januarja leta 1930. Svobodna shranišča ne plačajo trošarine.

5. Gospod Gospodnetič je obetal, da bo predlagal ministru financ, naj se pri pošiljkah preko 5 hl izterjuje trošarina ne od pošiljatelja, temveč od sprejemnika, vendar pa le v primeru, da pošlje trgovec blago po železnici.

6. Ako je lastnik svobodnega shranišča obenem posestnik vinograda, kjer vkletuje v lastni kleti svoje proizvode, je ta klet le pod kontrolo in se ne smatra za svobodno shranišče, za katero je treba plačati takso.

*

Znižanje cene za pivo. Kakor se nam sporoča, se je na zborovanju gostilničarskih zadrug in Zveze gostilničarskih zadrug v Mariboru vsled znižanja cene piva sklenilo, za Maribor določiti sledeče cene za pivo in sicer: 1 vrček (pol litra) Din 4.50, 1 kozarec Din 3, 1 steklenica Din 5.50. Te znižane cen

veljajo od dne 28. aprila t. l. Dalje se je sklenilo, da se v občinah okolice Maribora in v krajih, kjer znaša občinska doklada na pivo manj nego 60 Din od hektolitra, bo točilo pivo po sledečih cenah: 1 vrček 4 Din, 1 kozarec 3 Din in 1 steklenica 5.50 Din. Vsekakor je pa pozdravljati, da je gostilničarska za druga sklenila, znižati cene piva, vsled česar bode uživanje piva kot ljudska pijača tudi široki javnosti dejansko omogočena.

Ljudska posojilnica v Brežicah prične poslovati dne 1. maja 1929. Člani načelstva nove posojilnice so: načelnik Franc Lipej, veletrgovec v Brežicah, dr. Anton Megušar, odvetnik v Brežicah, Franc Knific, ravnatelj v pokojju v Brežicah, Franc Zevnik, posestnik na Čatežu, Gregor Ivančič, posestnik na Črncu. Ljudsko posojilnico v Brežicah toplo priporočamo vsem našim prijateljem na Posavju!

Čebelarstva podružnica za konjiški srez priredi v nedeljo, dne 5. maja t. l. s pričetkom ob 10. uri celodnevni poučni tečaj pri čebelnjaku g. nadzornika proge R. Bajca na konjiški postaji. Čebelarji, člani in nečlani, pridite in privedite s seboj še druge, ki se zanimajo za to kmetijsko panogo. Predavatelj je gospod H. Peternel, predsednik Zveze čebelarstevskih podružnic za mariborsko oblast. Tri tedne pozneje, to je v nedeljo, dne 26. majnika, se vrši enak tečaj pri čebelnjaku gospoda šolskega upravitelja J. Časla v Žičah.

Predavanje o sadjarstvu v Kostričici. Eno najlepših panog gospodarstva, to je sadjarstvo, hočemo tudi Kostričičani vedno bolj upoštevati. V ta namen smo že letos dvakrat povabili strokovnjake v našo sredino. Prvikrat nam je dne 19. marca gospod Vardjan temeljito razložil sajenje in cepljenje, za kar smo mu iskreno hvaležni. V nedeljo, dne 21. marca, je pa gospod Mil. Levstik v poljudni besedi, ki je segala vsem do srca, razložil sadjarske razmere. Prosimo gospode predavatelje, da večkrat pridejo k nam, ker so nam vedno dobro došli!

Velika nepošteta manipulacija z mešanjem hmelja odkrita. Nürnbergski list »Der Stürmer« prinaša obširno manipulacijo z mešanjem hmelja. Firma Jakob Kann, katera je veljala kot solidna trgovina in je tudi uživala zaupanja, je dobila veliko naročilo od neke pivovarne iz Berlina na 1200 centov po dogovorjeni ceni in za gotove vrste hmelja. Firma Kann je pa naročilo izvršila tako, kakor je pač njej najbolje izgajalo. V to svrhu si je Kann preskrbela tudi večjo količino baškega hmelja, katerega si je pustila do mesta Regensburg po Donavi pripeljati, od tam pa je Kann izvozila hmelj na avtomobilih, da bi s tem zabrisala sled izvora. Ta prefriganost je pa imela slabe posledice in so tvrdkinji delavci kmalu raznesli to nepošteto dejanje, da ni firma pivovarni dobavila hmelja iz dogovorjenega kraja, marveč da je firma mešala hmelje vse navzkriž. Ker je bilo tedaj to nepošteto postopanje postalo javna govorica, je hotela tvrdka za vsako ceno odvaliti madež ter je dve ma delavcema plačala nad 100.000 Din

za preklic in molčečnost tega dogodka. Delavca sta prejela ogromno podkupnino, a kljub temu ni ostala zadeva tajna. Dognalo se je še tudi, da je Kann ponarejevala tudi razne žige in listine, od katerih je baje imela cele kopice na zalogi. — Če vzamemo samo primer firme Jakob Kann, kateri pa bržčas ni edini, govori jasno, da si moramo zaščititi naš hmelj, ker le s tem zamoremo preprečiti nesolidno manipulacijo in zamenjavo našega dobrega hmelja s hmelji slabijih provenijenc. Ker ni na nobeni štajerski kobuli zapisano, da je to štajerski hmelj, je tedaj edini izhod: obvezno signiranje. Prepovedano je ponarejevanje denarja, pa se vkljub temu še najdejo ponarejevalci, če pa ne bi obstajala prepoved, bi ponarejeval denar vsakdo, ki potrebuje denar, in ravnotako je s hmeljem. Sicer poznam več zunanjih firm, ki so v vsakem oziru poštene, in te niso nasprotno signiranemu hmelju, nasprotno bodo pa sedaj pivovarne vsled slučaja firme Kann naravnost zahtevale signirani hmelj. Josip Petrič. — (Zgorajno notico priobčujemo, da sliši javnost tudi ono plat zvona, ki zahteva znamkovanje hmelja. Zadnjič smo objavili izpod peresa strokovnjaka mnenje, naj se ravno pri slovenskem hmelju opusti obvezno signiranje.)

*

Novost za kmetovalce in kosce.

Dosedanji kosirji za kose ne predstavljajo kljub ponovnemu izboljšanju še vedno one idealne pritrditve z ozirrom na priročnost, težino in enostavnost, ki si jo je zaželel kosce, ker je zahtevala pritrditve kose potom kosirja precej truda in časa, a je bilo zavarovanje kose izven vporabe in pri nošnji izključeno.

Dolgo gojena želja kosca se je sedaj izpolnila. Potom novo zgrajene pritrtilne naprave in odgovarjajoče preurejene kose, ki se pravkar uvaja, se je posrečilo odstraniti vse nedostatke dosedanjega pritrjevanja kos. Patentirana kosa s kosirjem, ki je v prometu pod zaščitno znamko »Flugs«, prekaša vse dosedanje kosirje in pomenja vsekakor najpopolnejšo pritrtilno napravo.

Novi »Flugs« kosir zahteva tudi primerno preurejeno koso, katera se razlikuje od dosedanjih le v tem, da se na haju v glavi kose zarezaja, ki služi novemu kosirju v svrhu pritrjevanja. Patentirane kose izdeluje ena prvih avstrijskih tovarn ter jamči glas tovarne tudi za prvovrstno kakovost novih izdelkov.

Napravo novo patentiranega kosirja in kose hočemo v naslednjem nekoliko opisati.

»Flugs« kosir obstoja iz jeklenega vijaka, čigar glava ima obliko leče, premer ca 2 cm. V gornjem koncu kosišča se nahaja v oddaljenosti ca 25 mm od vrha odprtina, ki se razširi od ene na drugo stran od 7 mm na 12 mm.

»Flugs« vijak se zabije skozi odprtino 7 mm tako, da napravi v lesu štiri oglati ležišče.

Patentirana kosa z zarezo v glavi se

nato položi na vrh kosišča in pritrdi z matico vijaka, katera slednja se nategne s pomočjo posebnega ključa.

Pri zavarovanju kose se odvijajo nekoliko matica vijaka ter konica kose položi v nalašč za isto v sredini kosišča izdolbeno zarezo, nakar se matica vijaka zopet nategne in kosa je v zavarovanem položaju.

Na podlagi novega »Flugs« vijaka bode potrebno kosišča v bodoče opremiti s potrebno odprtino na vrhu, kar pa ne zahteva nikake posebne priprave.

Z novim »Flugs« kosirjem je mogoče patentirano koso v 15 do 20 sekundah pritrditi na kosišču v položaj, ki je potreben koscu, v istem času pa je tudi mogoče koso sneti ali pa staviti v zavarovano lego.

Patentirana kosa s kosirjem »Flugs« je vzbudila v vseh kmetijskih krogih veliko pozornost, sodba merodajnih činiteljev je izredno ugodna, uvaja pa se že tudi v naši državi ter bo kmetovalcem in koscem že letos na razpolago. Patentirane kose in kosirji »Flugs« se naročajo pri generalnem zastopstvu v Mariboru: tvrdki J. Videmšek, Korosčeva 36, dobijo pa se tudi v vseh železninah.

Cene patentiranih kos »Flugs«, ki predstavljajo zajamčeno prvovrstno izdelek vodeče avstrijske industrije kos, se gibajo med 45 in 60 Din (širina 45—55 mm, dolžina 75 do 100 cm).

Patentirani kosirji »Flugs« (vijak in klin ter ključ) stanejo 10 Din kompletne garnitura.

Načrti in navodila so interesentom vedno na razpolago.

Maribor. Nekaj posebnega bo veliki pevski koncert, ki ga priredi v petek, dne 3. majnika zvečer ob 8. uri v veliki Götzovi dvorani pevsko društvo »Maribor«. Sodelujejo sloviti pevci in pevke ter vojaška godba. Vstopnica za to izvanredno prireditve se dobijo v predprodaji v prodajalni Cirilove tiskarne v Gospod. banki in v trgovini Höfer v Ulici 10. oktobra, zvečer dne 3. maja pa v blagajni Götzove dvorane. Še enkrat vabimo vse Mariborčane in okoličane, da pridejo k tej redki prireditvi. — Umrli je od kapi zadet gospod Rudolf Novak, sedlarski mojster. Pokopali smo ga v soboto popoldne. Novak je bil v svojih mladih letih agilni član katoliškega mojsterskega društva in je sodeloval tudi pri Društvu katoliških rokodelskih pomočnikov. Svetila mu večna luč! — Za mesto in okolico je važno vprašanje, kaj bo s plazovitim Meljem ob Dravi. V vsakem še tako malem deževju ali nalivu zdrčijo velike količine laporja s strmine na okrajno cesto in jo v dolžini dobrih 50 m popolnoma zadelajo. Letošnje spomlad so se začele v višini nad okrajno cesto rušiti debele laporne skale in ogromni kosi na ta način zaprejo promet na cesti. In tu je velikanska nevarnost za voznike in pešce. Zidar Krajnc pripoveduje, da je v soboto, dne 27. aprila, jutraj, ko je korakal proti Mariboru, z velikansko brzino zdrknila pred njim velika skala čez okrajno cesto v Dravo. Da bi bil Krajnc le samo za korak počasnejši, bi ga bilo čisto gotovo ubilo. Izogniti se ne moreš nikamor. Ako se na tej cesti zapre s plazovi vozovni promet, je cela šentpeterska župnija odrezana in vozniki mo-